

III

(Retsakter vedtaget i henhold til traktaten om Den Europæiske Union)

RETSAKTER VEDTAGET I HENHOLD TIL AFSNIT V I EU-TRAKTATEN

RÅDETS FÆLLES HOLDNING 2008/944/FUSP

af 8. december 2008

om fælles regler for kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

gelse og bekæmpelse af ulovlig handel med konventionelle våben.

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Union, særlig artikel 15, og

(7) Rådet vedtog den 12. juli 2002 fælles aktion 2002/589/FUSP om Den Europæiske Unions bidrag til bekæmpelse af destabiliserende ophobning og spredning af håndskydevåben og lette våben ⁽¹⁾.

ud fra følgende betragtninger:

(1) Medlemsstaterne agter at videreudvikle de fælles kriterier, der blev vedtaget på Det Europæiske Råds møder i Luxembourg og Lissabon i henholdsvis 1991 og 1992, og Den Europæiske Unions adfærdskodeks for våbeneksport, som Rådet vedtog i 1998.

(8) Rådet vedtog den 23. juni 2003 fælles holdning 2003/468/FUSP om kontrol med våbenmæglervirksomhed ⁽²⁾.

(2) Medlemsstaterne anerkender, at stater, der eksporterer militærteknologi og -udstyr, har et særligt ansvar.

(9) Det Europæiske råd vedtog i december 2003 en strategi mod spredning af masseødelæggelsesvåben og i december 2005 en strategi til bekæmpelse af ulovlig ophobning af og handel med SALW samt ammunition hertil, hvilket medfører en øget fælles interesse fra Den Europæiske Unions medlemsstaters side i en koordineret tilgang til kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr.

(3) Medlemsstaterne er fast besluttet på at fastsætte høje fælles standarder, der skal betragtes som et minimum for forvaltning og tilbageholdenhed i forbindelse med overførsel af militærteknologi og -udstyr i alle medlemsstaterne, og at udbygge udvekslingen af relevante oplysninger med henblik på at opnå større gennemsigtighed.

(10) FN's handlingsprogram til forebyggelse, bekæmpelse og afskaffelse af alle aspekter ved ulovlig handel med håndskydevåben og lette våben blev vedtaget i 2001.

(4) Medlemsstaterne er fast besluttet på at hindre eksport af militærteknologi og -udstyr, som kan anvendes til intern undertrykkelse eller international aggression eller bidrage til regional ustabilitet.

(11) FN's register over overførsler af konventionelle våben blev oprettet i 1992.

(5) Medlemsstaterne agter at styrke samarbejdet og fremme konvergens med hensyn til eksport af militærteknologi og -udstyr inden for rammerne af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik (FUSP).

(12) Staterne har ret til at overføre midler til selvforsvar, som er i overensstemmelse med retten til selvforsvar som anerkendt i FN-pagten.

(6) Der er truffet supplerende foranstaltninger mod ulovlig overførsel gennem EU-programmet vedrørende forebyg-

(13) Medlemsstaternes ønske om at opretholde en forsvarsindustri som en del af deres industrielle grundlag samt af deres forsvarsindsats anerkendes.

⁽¹⁾ EFT L 191 af 19.7.2002, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 156 af 25.6.2003, s. 79.

- (14) Styrkelsen af et teknologisk og industrielt grundlag for europæisk forsvar, der bidrager til gennemførelsen af den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, især den fælles europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, bør ledsages af samarbejde og konvergens i forbindelse med militærteknologi og -udstyr.
- (15) Medlemsstaterne agter at styrke Den Europæiske Unions politik vedrørende kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr ved at vedtage denne fælles holdning, der ajourfører og træder i stedet for EU-adfærdskodeksen for våbeneksport, som Rådet vedtog den 8. juni 1998.
- (16) Den 13. juni 2000 vedtog Rådet Den Europæiske Unions fælles liste over militært udstyr, der revideres regelmæssigt, idet der, hvor det er relevant, tages hensyn til tilsvarende nationale og internationale lister ⁽¹⁾.
- (17) Unionen påser, at der er sammenhæng i hele Unionens optræden udadtil som led i de fælles politikker for udenrigsanliggender, jf. artikel 3, stk. 2, i traktaten; i denne forbindelse noterer Rådet sig Kommissionens forslag om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 1334/2000 af 22. juni 2000 om en fællesskabsordning for kontrol med udførslen af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ⁽²⁾ —

VEDTAGET FØLGENDE FÆLLES HOLDNING:

Artikel 1

1. Hver medlemsstat vurderer fra sag til sag de ansøgninger om eksporttilladelse, som den får forelagt vedrørende udstyr, der er omfattet af EU's fælles liste over militært udstyr, jf. artikel 12, ud fra kriterierne i artikel 2.
2. Ansøgninger om eksporttilladelse som omhandlet i stk. 1 omfatter:
- ansøgninger om tilladelse til fysisk eksport, herunder med henblik på autoriseret produktion af militært udstyr i tredjelande
 - ansøgninger om tilladelse til mæglervirksomhed
 - ansøgninger om tilladelse til transit eller omladning
 - ansøgninger om tilladelse til immaterielle overførsler af software og teknologi, der sker ved hjælp af elektroniske medier, fax eller telefon.

⁽¹⁾ Senest ændret den 10.3.2008 (EUT C 98 af 18.4.2008, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 159 af 30.6.2000, s. 1.

Medlemsstaternes lovgivning fastsætter, i hvilke tilfælde der i forbindelse med disse ansøgninger kræves eksporttilladelse.

Artikel 2

Kriterier

1. Kriterium 1: Respekt for medlemsstaternes internationale forpligtelser og tilsagn, især sanktioner, der er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd og eller af Den Europæiske Union, aftaler om ikke-spredning og andre emner samt andre internationale forpligtelser

Eksporttilladelse nægtes, hvis godkendelse heraf ikke ville være i uoverensstemmelse med bl.a.:

- a) medlemsstaternes internationale forpligtelser og deres tilsagn om håndhævelse af våbenembargoer vedtaget af De Forenede Nationer, Den Europæiske Union og Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa
- b) medlemsstaternes internationale forpligtelser i henhold til traktaten om ikke-spredning af kernevåben, konventionen om forbud mod biologiske våben og konventionen om forbud mod kemiske våben
- c) medlemsstaternes tilsagn om ikke at eksportere nogen form for personelminer
- d) medlemsstaternes tilsagn inden for Australiengruppen, missilteknologikontrolordningen, Zanger-Udvalget, Gruppen af Leverandører af Nukleart Materiale, Wassenaar-arrangementet og Haag-adfærdskodeksen mod spredning af ballistiske missiler.

2. Kriterium 2: Respekt for menneskerettighederne i det endelige bestemmelsesland og dette lands respekt for den humane folkeret

— Når medlemsstaterne har vurderet modtagerlandets holdning til de relevante principper i internationale menneskerettighedsinstrumenter, skal de:

a) nægte eksporttilladelse, hvis der består en klar risiko for, at den militærteknologi eller det militærudstyr, der skal eksporteres, kan blive anvendt til intern undertrykkelse

b) i hver enkelt sag udvise særlig omhyggelighed og tage hensyn til militærteknologiens og -udstyrets art i forbindelse med udstedelse af tilladelser til lande, hvor FN's kompetente organer, EU eller Europarådet har konstateret alvorlige krænkelse af menneskerettighederne.

I den forbindelse omfatter teknologi og udstyr, som kunne blive anvendt til intern undertrykkelse, bl.a. teknologi og udstyr, hvor der er beviser for, at den påtænkte endelige bruger har anvendt denne/dette eller tilsvarende teknologi eller udstyr til intern undertrykkelse, eller hvor der er grund til at formode, at teknologien eller udstyret vil blive anvendt til andre formål end det angivne eller vil blive sendt til en anden endelig bruger end den angivne med henblik på intern undertrykkelse. I tråd med artikel 1 vil teknologiens eller udstyrets art blive overvejet omhyggeligt, især hvis den/det påtænkes anvendt med henblik på intern sikkerhed. Intern undertrykkelse omfatter bl.a. tortur og anden grusom, umenneskelig og nedværdigende behandling eller straf, summariske eller vilkårlige henrettelser, forsvindinger, vilkårlige arrestationer og andre alvorlige krænkelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder som fastsat i relevante internationale menneskerettighedsinstrumenter, herunder verdenserklæringen om menneskerettigheder og den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

— Når medlemsstaterne har vurderet modtagerlandets holdning til de relevante principper i instrumenter inden for den humanitære folkeret, skal de:

- c) nægte en eksporttilladelse, hvis der består en klar risiko for, at den militærteknologi eller det militærudstyr, der skal eksporteres, kan blive anvendt til alvorlige krænkelse af den humanitære folkeret.

3. Kriterium 3: Den interne situation i det endelige bestemmelsesland, set som en funktion af spændinger eller væbnede konflikter

Medlemsstaterne skal nægte eksporttilladelse til militærteknologi og -udstyr, som kan udløse eller forlænge væbnede konflikter eller forværre eksisterende spændinger eller konflikter i det endelige bestemmelsesland.

4. Kriterium 4: Opretholdelse af regional fred, sikkerhed og stabilitet

Medlemsstaterne skal nægte eksporttilladelse, hvis der er en klar risiko for, at den påtænkte modtager vil anvende den militærteknologi eller det militærudstyr, der skal eksporteres, aggressivt mod et andet land eller til at forsvare et territorialt krav med magt. Når medlemsstaterne overvejer disse risici, tager de bl.a. hensyn til:

- a) om der består eller er sandsynlighed for, at der vil opstå en væbnet konflikt mellem modtageren og et andet land
- b) om der består et krav på et nabolands territorium, som modtageren tidligere har forsøgt eller truet med at gennemføre med magt

- c) om der er sandsynlighed for, at militærteknologien eller -udstyret vil blive anvendt til andre formål end til legitime nationale sikkerheds- og forsvarsmæssige opgaver i modtagerlandet

- d) nødvendigheden af at undgå at påvirke den regionale stabilitet væsentligt i negativ retning.

5. Kriterium 5: Den nationale sikkerhed i medlemsstaterne og i de territorier, hvis eksterne forbindelser henhører under en medlemsstats ansvar, samt den nationale sikkerhed i venligtsindede og allierede lande

Medlemsstaterne tager hensyn til:

- a) den potentielle virkning af den militærteknologi og det militærudstyr, der skal eksporteres, på deres egne og andre medlemsstaters samt venligtsindede landes og allieredes forsvars- og sikkerhedsinteresser, men anerkender, at denne faktor ikke kan indvirke på hensynet til kriterierne om respekt for menneskerettighederne og regional fred, sikkerhed og stabilitet

- b) risikoen for anvendelse af militærteknologien eller -udstyret mod deres egne eller medlemsstaternes og mod venligtsindede landes og allieredes styrker.

6. Kriterium 6: Køberlandets adfærd over for det internationale samfund, især hvad angår dets holdning til terrorisme, arten af dets alliancer og respekten for folkeretten

Medlemsstaterne tager bl.a. hensyn til køberlandets hidtidige adfærd for så vidt angår:

- a) støtte eller tilskyndelse til terrorisme og international organiseret kriminalitet

- b) overholdelse af internationale tilsagn, især med hensyn til ikke-anvendelse af magt, og af humanitær folkeret

- c) tilsagn vedrørende ikke-spredning og andre områder inden for våbenkontrol og nedrustning, især undertegnelse, ratifikation og gennemførelse af de relevante våbenkontrol- og nedrustningskonventioner, der henvises til i litra b) under kriterium 1.

7. Kriterium 7: Risikoen for, at militærteknologien eller -udstyret kan blive anvendt til andre formål i køberlandet eller reeksporteret på uønskede betingelser

Ved vurderingen af virkningen af den militærteknologi og det militærudstyr, der skal eksporteres, på modtagerlandet samt af risikoen for, at denne teknologi eller dette udstyr bliver omdirigeret til en uønsket endelig bruger eller til en uønsket endelig brug, tages der hensyn til:

- a) modtagerlandets legitime forsvarsmæssige interesser og nationale sikkerhedsinteresser, herunder eventuel deltagelse i FN's eller andre fredsbevarende aktiviteter
- b) modtagerlandets tekniske evne til at anvende teknologien eller udstyret
- c) modtagerlandets evne til at gennemføre effektiv eksportkontrol
- d) risikoen for, at teknologien eller udstyret reeksporteres til uønskede bestemmelsessteder, og modtagerlandets hidtidige adfærd for så vidt angår overholdelse af eventuelle bestemmelser om reeksport eller samtykke inden reeksport, som den eksporterende medlemsstat måtte finde det passende at fastsætte
- e) risikoen for, at teknologien eller udstyret omdirigeres til terrororganisationer eller til individuelle terrorister
- f) risikoen for »reverse engineering« eller utilsigtet teknologi-overførsel.

8. Kriterium 8: Foreneligheden af eksporten af militærteknologien eller -udstyret med modtagerlandets tekniske og økonomiske formåen, under hensyn til det ønskværdige i, at stater får deres legitime sikkerheds- og forsvarsmæssige behov dækket med mindst mulig anvendelse af menneskelige og økonomiske ressourcer til militær udrustning

Medlemsstaterne vurderer på grundlag af oplysninger i rapporter fra relevante kilder såsom De Forenede Nationers udviklingsprogram, Verdensbanken, Den Internationale Valutafond og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling, om den påtænkte eksport i alvorlig grad vil hæmme en bæredygtig udvikling i modtagerlandet. De vurderer i den forbindelse den relative størrelse af modtagerlandets militære og sociale udgifter, også under hensyntagen til eventuel EU-bistand eller bilateral bistand.

Artikel 3

Denne fælles holdning berører ikke medlemsstaternes ret til at føre en mere restriktiv politik på nationalt plan.

Artikel 4

1. Medlemsstaterne udsender nærmere oplysninger om ansøgninger om eksporttilladelser, der er blevet nægtet i over-

ensstemmelse med kriterierne i denne fælles holdning, tillige med en forklaring på, hvorfor tilladelsen er blevet nægtet. Inden en medlemsstat udsteder en tilladelse, som er blevet nægtet af en anden medlemsstat eller andre medlemsstater for en i det væsentlige identisk transaktion inden for de seneste tre år, hører den først den eller de medlemsstater, som har nægtet at give tilladelse. Hvis medlemsstaten efter konsultationer alligevel beslutter at udstede en tilladelse, underretter den den eller de medlemsstater, der har nægtet at give tilladelse, og forklarer sin begrundelse udførligt.

2. Beslutningen om at overføre eller nægte at overføre militærteknologi eller -udstyr træffes fortsat af den enkelte medlemsstat. En tilladelse er nægtet, hvis medlemsstaten har afslået at tillade det egentlige salg eller den egentlige eksport af den pågældende militærteknologi eller det pågældende militærudstyr, hvis der ellers ville have fundet et salg sted, eller hvis den relevante kontrakt ellers ville være blevet indgået. Et anmeldelsespligtigt afslag kan i overensstemmelse med nationale procedurer også omfatte et afslag på tilladelse til at indlede forhandlinger eller et negativt svar på at foretage en formel indledende undersøgelse angående en konkret ordre.

3. Medlemsstaterne behandler sådanne afslag og konsultationer fortroligt og anvender dem ikke til kommercielle formål.

Artikel 5

Eksporttilladelse udstedes kun på grundlag af pålidelig forudgående viden om endelig brug af det endelige bestemmelsesland. Dette vil normalt kræve en grundigt kontrolleret slutbrugerattest eller passende dokumentation og/eller en form for officiel tilladelse udstedt af det endelige bestemmelsesland. Når medlemsstaterne vurderer ansøgninger om tilladelse til eksport af militærteknologi eller -udstyr med henblik på produktion i tredjelande, tager de især hensyn til den potentielle brug af det færdige produkt i produktionslandet og til risikoen for, at det færdige produkt vil blive anvendt til andre formål eller eksporteret til en uønsket endelig bruger.

Artikel 6

Kriterierne i artikel 2 i denne fælles holdning og konsultationsproceduren i artikel 4 gælder også for medlemsstaterne med hensyn til produkter og teknologi med dobbelt anvendelse som specificeret i bilag I til forordning (EF) nr. 1334/2000, såfremt der er begrundet formodning om, at de væbnede styrker eller de nationale sikkerhedsstyrker eller lignende enheder i modtagerlandet vil være de endelige brugere af produkterne eller teknologien, jf. dog forordning (EF) nr. 1334/2000. Militærteknologi og -udstyr som omhandlet i denne fælles holdning omfatter sådanne produkter og sådan teknologi.

Artikel 7

For at gøre denne fælles holdning så effektiv som muligt arbejder medlemsstaterne inden for rammerne af FUSP på at styrke deres samarbejde og fremme konvergens med hensyn til eksport af militærteknologi og -udstyr.

Artikel 8

1. Hver medlemsstat sender de øvrige medlemsstater en fortrolig årsberetning om sin eksport af militærteknologi og -udstyr og om anvendelsen af denne fælles holdning.
2. En EU-årsberetning, der bygger på bidrag fra alle medlemsstater, forelægges for Rådet og offentliggøres i C-udgaven af *Den Europæiske Unions Tidende*.
3. Hver medlemsstat, der eksporterer militærteknologi og -udstyr, som er opført på EU's fælles liste over militært udstyr, offentliggør desuden en national beretning om sin eksport af militærteknologi og -udstyr, hvis indhold skal være i overensstemmelse med relevant national lovgivning, og giver oplysninger til EU's årsberetning om gennemførelsen af denne fælles holdning som fastsat i brugervejledningen.

Artikel 9

Medlemsstaterne vurderer inden for rammerne af FUSP situationen i de lande, der modtager eller ønsker at modtage eksport af militærteknologi eller -udstyr fra medlemsstaterne, ud fra principperne og kriterierne i denne fælles holdning.

Artikel 10

Medlemsstaterne kan i relevant omfang også tage hensyn til virkningen af den påtænkte eksport på deres økonomiske, sociale, kommercielle og industrielle interesser, men disse faktorer må ikke indvirke på anvendelsen af ovennævnte kriterier.

Artikel 11

Medlemsstaterne gør alt for at tilskynde andre stater, der eksporterer militærteknologi eller -udstyr, til at anvende kriterierne i denne fælles holdning. De udveksler regelmæssigt erfaringer med de tredjelande, der anvender kriterierne, om deres

politik med hensyn til kontrol med eksport af militærteknologi og -udstyr og om anvendelsen af kriterierne.

Artikel 12

Medlemsstaterne sikrer, at deres nationale lovgivning giver dem mulighed for at kontrollere eksporten af den teknologi og det udstyr, der er anført på EU's fælles liste over militært udstyr. Denne liste fungerer som reference for medlemsstaternes nationale lister over militærteknologi og -udstyr, men erstatter dem ikke direkte.

Artikel 13

Brugervejledningen til Den Europæiske Unions adfærdskodeks for eksport af militært udstyr, der revideres regelmæssigt, tjener som vejledning for gennemførelsen af denne fælles holdning.

Artikel 14

Denne fælles holdning får virkning på dagen for vedtagelsen.

Artikel 15

Denne fælles holdning revideres tre år efter vedtagelsen.

Artikel 16

Denne fælles holdning offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Bruxelles, den 8. december 2008.

På Rådets vegne
B. KOUCHNER
Formand